



مقطع تحصیلی: کاردانی □ کارشناسی □ رشته: حسابداری.....ترم: اول.....سال تحصیلی: 1399-1398

نام درس: توسعه اقتصادی و برنامه ریزی..... نام و نام خانوادگی استاد بشیری.....
آدرس email مدرس: fbashiri98@yahoo.com.....

جزوه درس:.....توسعه اقتصادی و برنامه ریزی..... مربوط به هفته : اول دوم سوم چهارم پنجم □
text: دارد □ ندارد □ voice: دارد □ ندارد □ power point: دارد □ ندارد □
تلفن همراه مدیر گروه :

فصل دوم: توسعه اقتصادی

مقدمه:

بحث توسعه اقتصادی تا قبل از دهه 1940 میلادی به صورت مجزا از علم اقتصاد درآمد و تحت عنوان اقتصاد توسعه مورد مطالعه قرار گرفت.

گورنال میردال در مورد توسعه اقتصادی می گوید :

کشورهای توسعه یافته نباید تئوریهای به ارث رسیده از ما را به صورت پیش فرض قبول کنند بلکه آنها را بایستی بازسازی کرده و با توجه به شرایط اجتماعی و اقتصادی خود در راستای منافع و منطق با مشکلاتشان بکار گیرند.

هر یک از کشورهای توسعه نیافته از شرایط سیاسی اجتماعی اقتصادی و فرهنگی متفاوتی برخوردارند لذا ممکن است راه حل پیشنهاد شده برای یک کشور مناسب ولی برای کشورهای دیگر چندان مفید واقع نگردد. بنابراین در این زمینه نمی توان یک فرمول کلی ارائه داد.

فرایند تاریخی توسعه در کشورهای توسعه یافته

1- مرحله تجمع یا تراکم سرمایه

مرحله تجمع از قرن شانزدهم میلادی آغاز و تا اواخر قرن هجدهم خاتمه یافت. در این مرحله نخستین کشورهای استعمارگر مانند هند و پرتغال و اسپانیا با استفاده از ناوگان دریایی نیرومند خود ممالک شرقی نظیر هند و سرزمینهای تازه کشف شده را تحت سلطه خویش قرار داده و با غارت ثروت این ممالک موقعیت مالی خویش را تحکیم بخشیدند.

انقلاب صنعتی در سال 1760 میلادی در انگلستان بوقوع پیوست و سبب به بار آمدن محصولات کارخانه ای در غرب گشت و بدین ترتیب زمینه ورود به مرحله دوم مهیا شد.

2- مرحله صدور کالا

در این مرحله تولید به شکل انبوه صورت پذیرفت و به علت کاهش هزینه های تولید کالاهای کارخانه ای غرب بازارهای جهان را یا از طریق زور و دسیسه و یا از طریق بستن قراردادهای تحمیلی و یا کسب امتیازات تجاری و گمرکی خاصی فتح کردند.



مرحله صدور کالا زمینه توسعه و پیشرفت هر چه بیشتر ممالک غربی و عقب افتادن هر چه بیشتر کشورهای توسعه نیافته کنونی را فراهم آورد.

3- مرحله صدور سرمایه

در این مرحله بدلیل بالا بودن تراکم کالاهای سرمایه ای در کشورهای اروپایی و کاهش سود صنایع فروش کالاهای سرمایه ای به کشورهای زیر سلطه شروع شد. انحصار گران و صاحبان صنایع یا می کوشیدند تا با سرمایه گذاری در بخشهای تازه به نوع آوری دست بزنند و یا سعی می کردند که به منظور جلوگیری از کاهش قیمتها به صدور سرمایه مبادرت نمایند. مهمترین عوامل که باعث پیدایش این مرحله در روند توسعه ممالک جهان بود عبارتند از

- * فرار از مالیاتهای جاری در کشورهای صنعتی
- * دستیابی سریعتر به منابع اولیه و نیروی کار ارزانتر و بازارهای مصرفی به منظور کاهش تنش هزینه های حمل و نقل و نهایتا کاهش هزینه های تولید.
- * کسب مازاد اقتصادی بیشتر

تعریف و مفهوم توسعه اقتصادی

* **پروفسور جردمی** توسعه اقتصادی را چنین تعریف می نماید:

فرآیندی که به موجب آن درآمد واقعی سرانه در یک کشور در دورانی طولی مدت افزایش یابد. وی معتقد است که افزایش درآمد ملی سرانه به تنهایی شرط کافی برای توسعه نمی باشد زیرا توسعه اقتصادی باید همراه با افزایش رفاه اقتصادی باشد. زیرا افزایش رفاه اقتصادی علاوه بر افزایش درآمد واقعی سرانه به توزیع مناسب و مطلوب درآمد بستگی دارد. چرا که ممکن است درآمد ملی افزایش یابد ولی توزیع درآمد در دست عده ای خاص باشد که این به معنای توسعه و افزایش رفاه اقتصادی نیست.

* **پروفسور بلاک** توسعه را به این گونه تعریف می کند:

دستیابی به تعدادی از هدفها از قبیل افزایش بازدهی تولید و ایجاد برابریهای اجتماعی - اقتصادی و کسب دانش و فن و مهارتهای جدید و دستیابی به یک سیستم موزون و هماهنگ از سیاستهای مختلفی است که بتواند شرایط نامطلوب یک نظام اجتماعی را بر طرف سازد.

* **گورنال میردال** توسعه را به اینگونه تعریف کرده:

توسعه اقتصادی عبارت است از حرکت یک سیستم یک دست اجتماعی به سمت جلو و همچنین به عقیده وی در توسعه نه تنها روش تولید و توزیع محصولات و حجم تولید مد نظر است بلکه تغییرات در سطح زندگی نهادهای جامعه و سیاستها نیز مورد توجه است.

تفاوت رشد و توسعه اقتصادی

رشد اقتصادی فقط به معنای تولید محصول بیشتر است ولی توسعه اقتصادی هم تولید بیشتر و هم پدید آمدن تحول در چگونگی تولید محصول را در بر می گیرد.



قابل توجه مدرسین محترم : حداقل 4 صفحه در هر هفته برای ارائه محتوای درس و یک صفحه برای خلاصه درس و نمونه سولات در نظر گرفته شود.